

Motion till riksdagen 2013/14:Sf346

av **Johan Hultberg (M)**

Sänkta sociala avgifter för friluftorganisationer – för ett friskare Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över socialavgiftslagen när det gäller friluftorganisationer.

Motivering

Friluftorganisationerna utgör en positiv samhällskraft. För unga kan de innebära en ingång till att lära känna naturen och var vi kommer ifrån. Barn och ungdomar lär sig att ta ansvar, om ledarskap och hamnar i en inkluderande, sund och frisk miljö. Med bättre förutsättningar skulle friluftorganisationerna dock kunna locka och engagera fler, både unga och gamla.

Miljontals svenskar njuter av skog och natur, individuellt eller i organiserad form. Att andas frisk luft och få motionera i skog och mark leder till välmående, förebygger ohälsa och medför därigenom lägre kostnader för samhället. Enligt paraplyorganisationen Svenskt friluftsliv (2009) uppgår samhällskostnaderna kopplade till människors fysiska inaktivitet till 6 miljarder kronor årligen och hälften av alla vuxna svenskar uppger att deras hälsotillstånd skulle påverkas negativt utan möjligheter till friluftsliv. Forskning visar även på friluftslivets betydelse för naturförståelse, social inkludering, samhörighet och regional utveckling i form av exempelvis jakt- och naturturism. Samhället har således mycket att vinna på ett livskraftigt friluftsliv med många utövare.

Friluftssektorn bidrar också självfallet till tillväxt och jobb. Sektorn omsätter, enligt Svenskt friluftsliv, årligen 100 miljarder kronor, varav 72 miljarder i Sverige, på bland annat utrustning, transporter och livsmedel. Den sysselsätter 75 000 årsarbetare och det så kallade förädlingsvärdet uppgår till drygt 34

Fel! Okänt namn på

miljarder kronor. Enligt Svenskt friluftsliv är den totala betalningsviljan, utöver det vi redan spenderar, drygt 33 miljarder kronor. Friluftslivet har således potential att ligga till grund för fler och växande företag.

Vår kontakt med skog och mark verkar dock ha minskat på senare år. Professor Lars Kardell vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har forskat på svenskarnas friluftsvanor i tre stadsnära skogar utanför Uppsala mellan 1988 och 2007. Kardell slår i denna lokala studie under två decennier fast att skogsbesöken har minskat med en tredjedel medan barnens skogsbesök har halverats (Kardell: *Friluftsutnyttjande av tre stadsnära skogar Uppsala 1988–2007*, SLU 2008).

Kardell får delvis medhåll i Naturvårdsverkets rapport 6547 *Friluftsliv i förändring* (2013).

Rapportförfattarna konstaterar att andelen som minst någon gång under ett år har strövat i skog och mark har legat tämligen konstant kring 80 procent av befolkningen sedan mitten av 1970-talet fram till 2007 men att det har blivit mindre vanligt att personer i yngre åldersgrupper vistas i skog och mark. År 2006 strövade 16–28-åringarna ungefär lika mycket i skog och mark som 77–91-åringarna. Åldersgrupperna däremellan visade större aktivitet. (Naturvårdsverkets rapport 6547 *Friluftsliv i förändring*. Peter Fredman, Marie Stenseke, Klas Sandell och Anders Mossing, 2013).

Att unga rör sig mindre i skog och mark är dock inte detsamma som att de utövar friluftsliv i mindre utsträckning. Men det pekar på en trend som också Lars Kardell lyfter fram, nämligen att kopplingen till naturen är på väg att försvagas. (Sydsvenskan webupplaga 6/8 2009). Det medför att vi fjärrar oss från våra kulturella rötter och får svårare att relatera till vårt ursprung. Det innebär också att vi får svårare att förstå vad det innebär att leva i glesbygd och förvalta jorden och skogen. Detta är en olycklig trend som bör motarbetas.

Med relativt enkla åtgärder skulle man kunna skapa bättre förutsättningar för friluftorganisationerna och få fler att aktivera sig. Ett sätt är att införa samma regler kring sociala avgifter för friluftorganisationer som idrottsorganisationerna har. Idrottsorganisationer har ett undantag i socialavgiftslagen och behöver inte betala sociala avgifter upp till ett halvt basbelopp (cirka 22 000 kronor per år) för sina utövare och domare med flera. Friluftslivets organisationer har inte detta undantag och tvingas därför betala socialavgifter om ersättningarna överstiger 999 kronor per år. Även friluftslivets ideella organisationer borde ha rätt till nedsatta sociala avgifter och få samma möjligheter att bedriva verksamheter som idrottsorganisationerna.

Det är mycket sagt att hävda att en skatteförändring kan förändra vårt beteende, men det skulle underlätta friluftorganisationernas verksamhet och därmed verka för att fler ger sig ut i skogen. Detta skulle i sin tur bidra till ett friskare samhälle. Socialavgiftslagen för friluftorganisationer bör därför ses över.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 september 2013

Johan Hulberg (M)